

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/6457/4.**

Benyújtás dátuma: **2019-06-20 12:59**

Parlex azonosító: **17PT1CZY0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Jogsabályi hivatkozás: **Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014 (II. 24.) OGY határozat 40. § (1) bekezdés**

Törvényjavaslat címe: **A közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről**

A módosító javaslatot tárgyaló bizottság: **Kulturális bizottság**

Módosító javaslat ¹

Módosítópont sorszáma: **1.**

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: **18. § (2) bekezdés**

Módosítás jellege: **elhagyás**

[(2) Az Nkt. 54. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja, azonban a félévi és az év végi teljesítményt, előmenetelt ebben az esetben is kell osztályzattal is minősíteni. Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni.”]

Indokolás

A Javaslat a javaslattevői kommunikáció szerint könnyít a jelenlegi szabályozáson, miszerint az eddigi gyakorlattal ellentétben nem követeli meg a miniszteri egyetértést a szöveges értékelés lehetőségéhez. Azzal viszont, hogy emellett kötelezővé teszi a félévi és az év végi osztályzattal minősítést minden intézménytípus esetében, valójában megszünteti annak lehetőségét, hogy a

¹ A módosító javaslatban egy vagy több (ebben az esetben egymással összefüggő, tartalmilag-logikailag összetartozó, részelemeiben egymástól elválaszthatatlan) módosítás tüntethető fel. Az egy módosító javaslatban benyújtott módosító pontok a továbbiakban összefüggőként kezelendők.

miniszter által elfogadott kerettantervvel rendelkező, alternatív pedagógiát folytató iskolák gyakorolhassák az elfogadott kerettantervük által biztosított jogokat.

Különösen sérelmes a Javaslat a Waldorf-iskolákra nézve, melyek kerettantervéből egyértelműen kitűnik, hogy a szöveges értékelést - mint egyetlen értékelési formát - a Waldorf-pedagógia kulcsfontosságú alapelvnek tekinti. A Waldorf-iskolák a tanulók teljes tanévi munkájáról és fejlődéséről általánosan és tárgyanként is egyénre szabott, részletes szöveges értékelést alkalmaznak. A Waldorf-kerettanterv kifejezett pedagógiai alapelvként rögzíti, hogy a szöveges értékelés tudatosan kiépített gyakorlata a Waldorf-iskola alapvető nevelési eszköze. Csak ezáltal biztosítható a pedagógiailag szükséges, differenciált, a tanulási motivációt fenntartó, a fejlődés további irányait is kijelölő értékelési forma, mely nem szűkíti öt értékelési kategóriára a gyermek által elért teljesítményt. Amennyiben emellett kötelező osztályozás is előírásra kerül, úgy azzal a jogalkotó a Waldorf-iskoláknak súlyos szakmai, az ott tanuló diákoknak súlyos pedagógiai és pszichés kárt okoz. A Waldorf-pedagógia szerinti nevelés-oktatást lényegében ellehetetleníti.

A Waldorf-iskolák e pedagógiai sajátosságát az oktatásért felelős minisztérium 2001 óta töretlenül befogadta és érvényesülését biztosította, az ügyekben eljáró hatóságok is tiszteletben tartották, így az elmúlt majd húsz évben nem okozott nehézséget a kizárólagos szöveges értékelés a Waldorf-iskolák feladatellátása során. Emellett a szülők is elégedettek, mivel pontosabb, részletesebb, differenciáltabb képet kapnak gyermekük haladásáról és teljesítményéről, mintha ötfokú jeggyel ítélnék meg azt. Oktatás-adminisztrációs és informatikai szempontból is megoldható a szöveges bizonyítványok digitális rögzítése, archiválása. Így ez sem indokolja az azonnali osztályzatokra váltást. Pedagógiailag továbbra is csak az indokolt, hogy a Waldorf-intézmények kizárólag egyedi esetekben, pl. intézményváltáskor, felvételihez szükséges pontszám előállításakor váltsák a differenciált szöveges értékelést öt fokozatú érdemjegyre. Ez a gyakorlat az elmúlt közel két évtizedben a hatóságok és az általános tanrendű "átvevő" intézmények szempontjából is elfogadottan, zökkenőmentesen működik.

A Javaslathoz fűzött indokolást - miszerint az osztályzatok, érdemjegyek lennének egyedül alkalmasak arra, hogy a szülő, a tanuló számára egyértelmű visszajelzést adjanak az elért teljesítményről – fejlődépszichológiai és pedagógiai-szakmai tekintetben sem tartható megalapozottnak. Ezzel épp ellenkező a szakmai álláspont, melyet a Waldorf-pedagógia nemzetközi szinten 100 éves, hazai szinten 30 éves tapasztalatain és kutatási eredményein kívül általános neveléstudományi tanulmányok, kutatások is egyértelműen megerősítenek.

Minden tekintetben megfelelő a hatályos szabályozást, amely az osztályozással egyenértékűnek fogadja el a szöveges értékelést, és csak iskolaváltás, vagy továbbtanulás okán várja el az érdemjegyre váltást, vagy ha azt a szülő, tanuló kéri. Ez az előírás megfelelő és valódi teret enged az iskoláknak az osztályzástól eltérő, annál kifejezőbb, sokrétűbb, differenciáltabb értékelési elvek alkalmazására, ugyanakkor biztosítja a köznevelési rendszer átjárhatóságát is.

Mindezekre tekintettel, és kiemelten az alternatív Waldorf-pedagógia szerint működő iskoláknak a Waldorf-kerettantervben is elismert sajátos pedagógiai alapelveinek megőrzése és garanciája érdekében, indítványozzuk a félévi és év végi osztályozási kötelezettség előírásának mellőzését.